

	<p>СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «РЕКРЕАЦІЙНИЙ ТУРИЗМ ТА КУРОРТНА СПРАВА» Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) Спеціальність: ІЗ <u>Туризм та рекреація</u> Рік навчання: <u>3-й, семестр 5-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>5 кредитів</u> Назва кафедри: бізнесу та сфери обслуговування Мова викладання: <u>українська</u></p>
Лектор курсу	д.е.н., проф. Головня Олена Михайлівна
Контактна інформація лектора (e-mail)	<u>elen@vsau.vin.ua</u>, <u>ellens@meta.ua</u>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Рекреаційний туризм та курортна справа» є вибірковою компонентою ОПП Туризм.

Загальний обсяг дисципліни 150 год.: лекції – 26 год.; практичні заняття – 24 год., самостійна робота – 100 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

При вивченні даної дисципліни можуть використовуватися знання, отримані з дисциплін: «Туристичне краєзнавство», «Основи туризмознавства», «Рекреалогія», «Географія туризму».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при вивченні дисциплін: «Організація екскурсійної діяльності», «Туроперейтинг», «Планування та організація туристичного бізнесу».

Призначення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна спрямована на формування у здобувачів вищої освіти цілісного уявлення про закономірності розвитку рекреаційного туризму та організаційно-економічні засади функціонування курортної сфери як складової туристичної індустрії. Предметом вивчення є особливості й закономірності розвитку рекреаційних систем та їхніх підсистем, механізми та стратегії вдосконалення суспільної практики щодо відновлення здоров'я людини.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань і практичних навичок щодо організації, функціонування та розвитку рекреаційного туризму і курортної справи, а також набуття компетентностей у сфері раціонального використання природних рекреаційних ресурсів, управління рекреаційними територіями та

забезпечення сталого розвитку санаторно-курортного комплексу. Освітня компонента «Рекреаційний туризм та курортна справа» покликана сформувати у здобувачів уявлення щодо основних рекреаційних потреб людини, розуміння специфіки і видів рекреаційної діяльності, знання з організації і розвитку рекреаційних систем.

Завдання вивчення дисципліни

Задачі вивчення дисципліни: засвоєння теоретико-методологічних основ рекреаційного туризму та курортної діяльності; формування розуміння сутності, структури та функцій рекреаційних систем і курортних комплексів; вивчення видів і особливостей використання природних рекреаційних та лікувальних ресурсів; опанування принципів організації та управління санаторно-курортними закладами; аналіз нормативно-правового забезпечення функціонування рекреаційної та курортної сфери; набуття навичок оцінювання рекреаційного потенціалу територій та визначення їх спеціалізації; формування вмінь розробляти рекреаційні програми та туристично-оздоровчі продукти; освоєння підходів до забезпечення сталого розвитку рекреаційних територій; розвиток здатності до обґрунтування стратегічних напрямів розвитку курортної індустрії в умовах сучасних соціально-економічних викликів.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти інтегральною, загальними та спеціальними (фаховими) компетентностями, зокрема:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми діяльності суб'єктів готельного і ресторанного бізнесу, що передбачає застосування теорій та методів системи наук, які формують концепції гостинності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 01. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

ЗК05. Прагнення до збереження навколишнього середовища

Спеціальні компетентності (ФК):

СК 03. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій

СК 04. Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління

СК 07. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПР 3. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ

ПР 4. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору

ПР 5. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (soft skills) такі як: комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, робота з інформаційними джерелами, робота в команді), лідерські навички (реалізується через презентацію здобувачами підготовлених матеріалів, підготовку індивідуальних завдань та їх представлення у групі).

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Тема 1. Основні поняття рекреаційного туризму та курортної справи	2	-	8
2	Тема 2. Медичний та лікувально-оздоровчий туризм в системі світового рекреаційного туризму та санаторно-курортної справи	2	2	8
3	Тема 3. Українська практика розвитку медичного туризму та лікувально-оздоровчого туризму в системі рекреаційного туризму та санаторно-курортної справи	2	2	8
4	Тема 4. Рекреаційна мережа. Установи лікувально-оздоровчого відпочинку	2	2	8
5	Тема 5. Санаторно-курортний продукт та санаторно-курортні послуги	2	2	8
6	Тема 6. Принципи та характеристика курортної справи	2	2	8
7	Тема 7. Організація діяльності курортних підприємств. Спра-центри	2	2	8
8	Тема 8. Організація санаторно-курортного лікування	2	2	10
9	Тема 9. Організація санаторно-курортного харчування	2	2	10
10	Тема 10. Водні процедури в курортній справі	2	2	6
11	Тема 11. Фізіотерапія та термотерапія в курортній справі	2	2	6
12	Тема 12. Нетрадиційні методи в курортній справі. Грязелікування в курортній справі	2	2	6
13	Тема 13. Інноваційні технології в санаторно-курортному лікуванні	2	2	6
Разом		26	24	100

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Види самостійної роботи

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Вивчення питань, що виносяться на самостійне опрацювання	40	щотижнево	Усне та письмове опитування, дискусії в групі
2	Самостійна робота з метою підготовки до поточних аудиторних занять (робота з інформаційними джерелами, опрацювання першоджерел)	20	щотижнево	Усне та письмове опитування, дискусії в групі
3	Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань з доповіддю або презентацією за заданою проблемною тематикою	20	4 рази на семестр	Виступ в аудиторії з презентацією, усний захист, презентації, обговорення та якості оцінка виконання
4	Підготовка до модульного контролю та тестування	20	3 рази на семестр	Тестування
Разом		100		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Сазонець І. Л., Вівсянник О.М., Баб'як О.В., Бурачик А.І. Курортна справа. Навчальний посібник. Рівне : Волин. обереги, 2024. 300 с.
2. Клапчук В.М., Мельник Н.В., Мендела І.Я. Курортна справа : організація, територіальне планування, система управління: підручник. Івано-Франківськ, 2023. 291 с.
3. Сазонець І. Л., Потьомкіна В. А. Державно-інституційне регулювання розвитку курортної справи в Україні. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2023. № 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Duur_2023_2_14.
4. Осінська О. Б., Топорницька М. Я. Політика стимулювання розвитку рекреаційного туризму: від відновлення санаторно-курортного до

масштабування відпочинково-оздоровчого туризму. *Індустрія туризму і гостинності в Центральній та Східній Європі*. 2023. № 8. С. 29-36. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/itgtsse_2023_8_6.

5. Віндюк А. В., Гурова Д. Д., Корнієнко О. М. Рекреалогія та курортна справа: Навчальний посібник для студентів спеціальностей «Готельно-ресторанна справа», «Туризм». Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2022. 268 с.

Додаткова література

1. Галемчук С. Туристично-рекреаційна і санаторно-курортна справа на галицькій Гуцульщині в кінці XIX–на початку XX ст. *Науковий вісник Чернівецького університету імені Юрія Федьковича: Історія*. No 2. 2025. С. 31–40.

2. Вівсяник О. М., Сазонець І. Л. Формування безбар'єрного простору в санаторно-курортних закладах на основі реалізації принципів охорони здоров'я. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2024. № 3. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Duur_2024_3_11.

3. Бондарчук Н. Я., Безверхня Г. В., Тулайдан В. Г. Організаційно-методичні питання фізкультурно-оздоровчої діяльності в курортно-рекреаційних закладах та її вплив на покращення здоров'я відпочиваючих *Rehabilitation & Recreation*. 2024. Vol. 18, № 2. С. 123-136. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/rehrec_2024_18_2_15.

4. Юхновська Ю. О. Управління санаторно-курортними, лікувально-оздоровчими та реабілітаційними закладами на основі системи менеджменту якості. *Вісник соціально-економічних досліджень*. 2022. № 3-4. С. 167-180. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vsed_2022_3-4_15.

5. Щука Г. П., Лемко І. С., Шейко В. І. Медичний спа- та санаторно-курортний туризм: відмінність концепцій. *Acta Academiae Beregsasiensis. Geographica et Recreatio*. 2024. № 2. С. 90-99. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/aabgr_2024_2_10.

6. Горбатюк Л. М., Борисенко В. В. Аналіз сучасного стану санаторно-курортної галузі України та перспективи її розвитку в умовах війни. *Економічний вісник Донбасу*. 2024. № 3. С. 41-49. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecvd_2024_3_8.

7. Коева Х. О., Васютинська Л. А. Проектний офіс як інструмент публічного управління курортно-рекреаційною сферою. *Публічне управління і адміністрування в Україні*. 2024. Вип. 42. С. 55-58. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/puau_2024_42_11.

8. Алексеєнко-Лемовська Л. В. Рекреація та курортологія: історичний досвід та інноваційні підходи у розвитку галузі туризму. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. 2023. № 20. С. 50-52. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnj_2023_20_10.

9. Мазур Т. М., Король Є. І. Проблеми просторового розвитку бальнеологічного курорту Східниця у Львівській області. *Просторовий розвиток*. 2023. Вип. 6. С. 91-99. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/spdev_2023_6_10.

10. Головчук Ю. О., Мороз С. Р., Кучер П. В. Розвиток оздоровчого туризму як напрям модернізації санаторно-курортного господарства регіону. *Інфраструктура ринку*. 2022. Вип. 69. С. 220-223. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ifrctr_2022_69_41.

11. Романчук Л. Д. Вплив цифровізації на маркетингові комунікації курортно-рекреаційних підприємств. *Ефективна економіка*. 2023. № 11. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2023_11_45.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Hotels24.ua. URL: <https://hotels24.ua/uk/Hotel-and-restaurant-complexes-Vinnitsia>

2. Державне агентство розвитку туризму (ДАРТ). URL: <https://www.tourism.gov.ua/>

4. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

5. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

6. Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>

7. Український науково-дослідний інститут медичної реабілітації та курортології Міністерства охорони здоров'я України. URL: <https://kurort.gov.ua/monographs/derzhavnyj-kadastr-pryrodnyh-likuvalnyh-resursiv-zdobutky-i-perspektyvy/>

8. VisitUkraine.Today. URL: <https://visitukraine.today/uk>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Уважність на лекціях, наявність конспективних записів	6
2	Участь у роботі на практичних заняттях	10
3	Виконання контрольних робіт, тестування	6
4	Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань з доповіддю та презентацією за заданою проблемною тематикою	8
Всього за атестацію 1		30
Атестація 2		
5	Уважність на лекціях, наявність конспективних записів	6
6	Участь у роботі на практичних заняттях	10
7	Виконання контрольних робіт, тестування	6
8	Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань з доповіддю та презентацією за заданою проблемною тематикою	8
Всього за атестацію 2		30
Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності		10
Підсумкове тестування		30
Разом		100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав 35 балів, то він не допускається до заліку.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Відповідність шкали оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90-100	A	зараховано
82-89	B	
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни